

Michał Nowak

PRAWO WYBORCZE ZWIĄZKÓW SPORTOWYCH

Wstęp

Przedmiotem niniejszego opracowania jest problematyka prawa wyborczego, realizowanego przez związki sportowe, funkcjonujące na terenie Polski. Kwestia wyborów do władz związków ma zasadnicze znaczenie dla ich funkcjonowania i zarządzania, budząc przy tym wiele kontrowersji. Problemy w tym zakresie w szczególności pojawiają się w kontekście wyborów władz klubów regionalnych piłki nożnej, gdzie nierzadko dochodzi do braku właściwego porozumienia między zarządem a klubami¹. Zasady wyborcze związków sportowych mają na celu wyłonienie władz w określonym cyklu, jak również stworzenie możliwości uczciwego i rzetelnego wyboru osób na rozmaite stanowiska. Istotnym problemem nadal pozostaje w tej mierze częste łączenie funkcji we władzach związków sportowych z innymi rodzajami działalności. Sport jest obecnie bardzo silnie związany zarówno z polityką, jak i z wielkim biznesem, bez którego wiele klubów sportowych i zawodników nie byłoby w stanie sfinansować swojej pracy i zwyciężyć w olimpiadach. To powoduje, iż w ramach poszczególnych klubów tworzą się rozmaite frakcje, natomiast kandydaci na najważniejsze stanowiska są w różnym stopniu popierani lub zwalczani przez grupy interesów. W tym wymiarze prawo wyborcze staje się metodą raczej, niż narzędziem zapewniającym demokrację² na poziomie klubów sportowych³. Z tego punktu widzenia przedmiotem niniejszego opracowania jest przedstawienie przeglądu zasadniczych praw, określających zasady wyborów do decyzyjnych władz związków sportowych, funkcjonujących na podstawie prawa polskiego. Zasady te należy jednak postrzegać nie tylko przez pryzmat prawa, ale w kontekście sytuacji funkcjonowania poszczególnych związków i otoczenia społecznego i politycznego dla pełnego zrozumienia tej problematyki. Prawo wyborcze w sporcie pełni identyczne funkcje jak ma to miejsce w polityce. Jego celem jest zapewnienie ciągłości władzy, wybieranej przez osoby posiadające czynne prawo wyborcze. Specyfika polega zaś na ograniczeniu praw wyborczych do osób uczestniczących w konkretnej organizacji. Zarazem nadrzędnym celem tychże zasad jest zapewnienie jak najbardziej bezstronnego wyboru najlepszych spośród możliwych kandydatów, którzy posiadają faktyczne poparcie większości. W ten sposób ziszcza się idea demokracji na poziomie organizacji sportowej, stanowiąc podstawę społecznego rozwoju.

1. Zasady ogólne

Podstawowe zasady związane z funkcjonowaniem władz związków sportowych, które działają na terenie naszego kraju obejmuje ustawa regulująca kwestie funkcjonowania sportu⁴. Zgodnie z jej przepisami maksymalny okres kadencji władz związków tego rodzaju nie może przekraczać czterech lat. Jednocześnie funkcja prezesa zarządu związku nie może być pełniona przez więcej niż dwie kadencje. Taka forma umożliwi relatywnie częstą rotację władz. Jednocześnie istnieją zasadnicze ograniczenia w zakresie pełnienia funkcji w związku oraz jednoczesnego pełnienia innych funkcji publicznych. Kadencji w zarządzie związku sportowego nie należy zatem łączyć z funkcją w innych władzach tego samego związku. To jednak nie wyklucza pełnienia funkcji delegata na walne zgromadzenie członków. Zabronione jest również w tym zakresie prowadzenie działalności gospodarczej, która miałaby związek z realizowanymi statutowo zadaniami związku, jak również nie jest dozwolone posiadanie udziałów w spółce osobowej która prowadzi działalność gospodarczą w zakresie działań statutowych związku. W razie posiadania takich udziałów w czasie wyboru do władz związku osoba ta jest zobowiązana do zbycia udziałów lub zaprzestania działalności w okresie 30 dni. W przypadku niezastosowania się do tej zasady osoba taka zostaje odwołana przez zgromadzenie delegatów w ciągu trzech miesięcy⁵. Jednocześnie ta sama osoba nie może być członkiem władz dwóch różnych związków sportowych, funkcjonujących w tej samej dziedzinie sportu⁶. Obok zarządu w związku sportowym funkcjonuje walne zgromadzenie jego członków, które w okresie rocznym dokonuje zatwierdzenia sprawozdania z działalności związku, w tym sprawozdania finansowego, jak również uchwała regulamin dyscyplinarny⁷.

¹ Za: <http://sport.trojmiasto.pl/Kontrowersje-wokol-wyboru-prezesa-PomZPN-n101159.html>, data dostępu: 03.05.2016r.

² por. G. Bingham Powell, *Wybory jako narzędzie demokracji. Koncepcje większościowe i proporcjonalne*, W-wa 2006

³ Za: <http://www.polskatimes.pl/artykul/3748819,wybory-prezesa-pzps-pawel-papke-i-witold-roman-powalcza-o-schede-po-miroslawie-p,id,t.html>, data dostępu: 03.05.2016r.

⁴ Pełna lista istniejących związków sportowych jest dostępna pod adresem internetowym <http://www.msport.gov.pl/polskie-zwiazki-sportowe>.

⁵ Art. 9 ust. 1-6 z dnia 25 czerwca 2010 r. o sporcie (Dz. U. 2016, poz. 176 t.j. z późn. zm.).

⁶ Art. 10, ibidem.

⁷ Art. 9 ust. 7, ibidem.

Związek tego rodzaju stanowi podmiot prawa, a warunkiem uzyskania podmiotowości prawnej jest wpis do Krajowego Rejestru Sądowego, za zgodą ministra właściwego w zakresie kultury fizycznej. Jednocześnie związek, co do zasady ma obowiązek przynależności do odpowiedniej federacji sportowej w sporcie olimpijskim uznanej przez MKOL⁸. Przepisy te stanowią ogólne ramy prawa wyborczego, które w zakresie szczegółowym kształtowane jest przez dokumenty statutowe oraz regulaminy poszczególnych związków sportowych. Jednocześnie zasady tu postanowione powinny w sposób bezwzględny zostać zastosowane w dokumentach poszczególnych organizacji. Istotnym uzupełnieniem w zakresie przedmiotowej ustawy są regulacje zawarte w Prawie o stowarzyszeniach. Ustawa ta reguluje zasady czynnego i biernego prawa wyborczego, stanowiąc zarazem, iż w składzie zarządu większość muszą stanowić osoby posiadające pełną zdolność do czynności prawnych. Jednocześnie ustawa ta określa, iż członkami organizacji mogą być małoletni również poniżej 16 roku życia, pod warunkiem posiadania zgody przedstawicieli ustawowych. Jednakże w stosunku do tychże osób wykluczone jest prawo korzystania z prawa wyborczego chyba, że organizacja zrzesza wyłącznie osoby tej kategorii⁹.

2. Prawo wyborcze PZPN

Prawo wyborcze Polskiego Związku Piłki Nożnej zawarte jest w statucie tej organizacji, regulującym zasady organizacji i funkcjonowania jego organów. Stanowi między innymi, iż wśród wybieralnych członków organów statutowych wymienia członków zarządu. Członkowie innych organów PZPN mogą być natomiast wybierani lub mianowani w oparciu o procedury związku¹⁰. Najwyższą władzę związku stanowi Walne Zgromadzenie Delegatów, w liczbie 118, wybieranych na okres 4 lat na Walnym Zebraniu wszystkich członków związku¹¹. Jednocześnie przedmiotowy statut określa, iż kandydatami na członków zarządu oraz stanowisko Prezesa lub Wiceprezesów związku mogą być zarówno sami delegaci, jak i inne osoby zamieszkałe na terenie kraju, które funkcjonują w strukturach związku. W przypadku najwyższego ze stanowisk, czyli Prezesa związku statut zgodny jest z zasadami ogólnymi, stanowiąc, iż maksymalna liczba wynosi dwie następujące po sobie kadencje. Po kadencyjnej przerwie można ponownie objąć tę funkcję. W zakresie biernego prawa wyborczego istnieje również zasada w przypadku osób, które kandydują na stanowiska prezesa nie będąc delegatem, aby ich zgłoszenie do Biura Związku było poparte przez co najmniej 15 członków wojewódzkich związków piłki nożnej. Jednocześnie interesującym jest fakt, że istnieje zakaz łączenia funkcji Prezesa związku oraz stanowiska Przewodniczącego Komisji Rewizyjnej z funkcją Prezesa Wojewódzkiego Związku Piłki Nożnej, z uwagi jak się wydaje możliwości występowania konfliktu interesów w takim przypadku¹². W przypadku, kiedy dojdzie do odwołania lub ustąpienia w okresie kadencji więcej niż jednej trzeciej członków Zarządu lub Komisji Rewizyjnej, wówczas Zarząd dokonuje zwołania w okresie miesiąca nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia Delegatów dla realizacji wyborów uzupełniających, na pozostały okres kadencji¹³. Wybory do władz związku realizowane są w ramach głosowania tajnego, przy czym dla wyboru w pierwszym głosowaniu wymagana jest bezwzględna większość głosów (50 % + 1). W kolejnych głosowaniach wymagana jest większość zwykła. Jednocześnie wybory te nie będą ważne, jeśli Walne Zgromadzenie Delegatów nie będzie obejmować co najmniej 2/3 osób w terminie pierwszym i odpowiednio 1/2 delegatów w terminie drugim¹⁴. Zasady te znajdują również zastosowanie w zakresie wyboru Prezesa PZPN, jednak w przypadku, kiedy o stanowisko to ubiega się więcej niż dwóch kandydatów lecz żadne z nich nie uzyska większości bezwzględnej w pierwszym głosowaniu, w takim przypadku eliminowany jest ten kandydat z kolejnego głosowania, który uzyska najmniejszą liczbę głosów¹⁵. Jednocześnie należy zwrócić uwagę, iż w ostatnim czasie zapowiedziano zmiany w zasadach związanych z wyborem Prezesa PZPN, którym obecnie jest znany piłkarz - Zbigniew Boniek. Poprawki te mają na celu zmianę zasad udzielania poparcia kandydatom, dla uniknięcia rozpraszania głosów. W dotychczasowym kształcie każdy z 50 uprawnionych klubów i związków miał możliwość udzielenia poparcia trzem kandydatom. Planowane jest ograniczenie tej liczby do dwóch osób. Ma to na celu ograniczenie pojawiania się tzw. kandydatów egzotycznych, którzy wykorzystują wybory dla lansowania własnej osoby. Interesujący-także plan wprowadzenia zakazu startu w wyborach osobom, które jednocześnie działają czynnie w polityce¹⁶.

⁸ Art. 12 w zw. z art. 12a, ibidem.

⁹ Art. 3 ustawy z dnia 7 kwietnia 1989 r. Prawo o stowarzyszeniach (Dz. U. 2017, poz. 210 t.j. z późn. zm.) R. Barański A. Olejniczak A., *Fundacje i stowarzyszenia*, C.H. Beck, Warszawa 2014 r., s. 7-12.

¹⁰ Art. 13 Statut Polskiego Związku Piłki Nożnej.

¹¹ Art. 22, ibidem.

¹² Art. 23, ibidem.

¹³ Art. 25, ibidem.

¹⁴ Art. 30 w zw. z art. 31, ibidem.

¹⁵ Art. 37, § 4, ibidem.

¹⁶ Za: <http://futbolfejs.pl/pzpn/boniek-ogranicza-potencjalna-konkurencje/>, data dostępu: 03.05.2016r.

3. Prawo wyborcze PZPNow

Polski Związek Pięcioboju Nowoczesnego zrzesza w charakterze członków zwyczajnych kluby sportowe oraz organizacje i osoby, a także podmioty działające w sferze tej dziedziny sportu¹⁷. Członkowie zwyczajni posiadają prawo poprzez swoich delegatów czynnego i biernego prawa wyborczego do władz Związku, niemniej czynne prawo wyborcze nie przysługuje w tym wypadku członkom wspierającym związku. Nie posiadają praw wyborczych członkowie honorowi związku¹⁸. Wybory mają miejsce raz na cztery lata, w czwartym kwartale ostatniego roku kadencji, w ramach sprawozdawczo-wyborczego Walnego Zgromadzenia Delegatów¹⁹. Jednocześnie status związku wprowadza wymóg w odniesieniu do przyznania uprawnienia głosu stanowiącego dla delegatów, gdzie w przypadku klubów wymagane jest, aby zawodnicy klubu uczestniczyli w okresie dwóch lat przed datą zebrania wyborczego w zakresie współzawodnictwa sportowego w określonych kategoriach²⁰. Wybór Prezesa Związku jest realizowany w oddzielnym głosowaniu, większością połowy głosów i jednego głosu. W przypadku innych sześciu członków Zarządu Związku wymagana jest zwykła większość głosów, podobnie w przypadku trzyosobowej Komisji Rewizyjnej. Głosowanie jest tajne, spośród kandydatur zgłoszonych przez Zarząd Związku oraz kluby²¹. Członkami zarządu mogą być osoby, które spełniają określone kryteria, odnoszące się do udziału w sekcji pięcioboju nowoczesnego lub będącymi przedstawicielami sponsorów, co stanowi istotne *novum*. Jednocześnie istnieje możliwość dołączenia nowych członków zarządu w przypadku rezygnacji konkretnych osób w trybie powołania przez Zarząd, przy czym liczba ta nie może przekraczać jednej trzeciej liczby członków zarządu pochodzących z wyboru²². Analogiczne zasady odnoszą się do rezygnacji członków Komisji Rewizyjnej w czasie trwania kadencji²³.

4. Prawo wyborcze PZLA

Polski Związek Lekkiej Atletyki zrzesza związki, kluby oraz inne osoby prawne, które prowadzą działalność w zakresie lekkiej atletyki. Występując w roli członków zwyczajnych podmioty te posiadają prawo wyborcze do uczestniczenia w głosowaniu stanowiącym w Krajowym Zjeździe Delegatów Związku. Uprawnienia te są realizowane przez Delegatów, wyznaczonych przez zarządy tychże podmiotów lub Delegatów wybranych na zebraniach sprawozdawczo-wyborczych w przypadku związków wojewódzkich lekkiej atletyki²⁴. Należy jednocześnie podkreślić w tym zakresie, iż bierne prawo wyborcze w ramach wyborów Prezesa Związku posiadają osoby, które zostały wskazane przez Delegatów, w okresie do 30 dni od daty Krajowego Zjazdu Delegatów Związku. Jeśli nie dojdzie do zgłoszenia żadnego kandydata na przedmiotowe stanowisko, decyzję w zakresie przyjęcia innego sposobu zgłaszania kandydatur podejmuje Krajowy Zjazd Delegatów Związku. W praktyce zatem bierne prawo wyborcze przysługuje tym osobom, które zostały przedstawione przez samych Delegatów, przy czym prawo to może zostać przyznane również osobom spoza kręgu Delegatów²⁵. Przedmiotowy statut określa również kolejność dokonywania wyborów władz, wedle kolejności po wyborze Prezesa Związku następuje wybór innych członków Zarządu oraz Komisji Rewizyjnej²⁶. Czynne prawo wyborcze przysługuje w przedmiotowym zakresie Delegatom, biorącym udział w zjeździe krajowym, stanowiących reprezentantów osób prawnych, które realizują działania w zakresie lekkiej atletyki. Liczba delegatów przypadających na poszczególne osoby prawne wynosi jeden, niemniej w przypadku związków wojewódzkich dodatkowo liczba delegatów może ulec zwiększeniu proporcjonalnie do liczby punktów zdobytych w ramach Mistrzostw Polski jak również Międzywojewódzkich Mistrzostw Młodzików.²⁷ W sytuacji, kiedy w trakcie okresu kadencji dojdzie do wygaśnięcia mandatu członka Zarządu Związku, Zarząd posiada prawo do wyboru maksymalnie jednej trzeciej liczby członków pochodzących z wyboru. W sytuacji, kiedy dojdzie zaś do wygaśnięcia mandatu Prezesa Związku, wówczas Zarząd dokonuje wyboru nowego Prezesa spośród swoich członków zwykłą większością głosów, przy obecności nie mniej niż dwóch trzecich członków Zarządu.²⁸

5. Prawo wyborcze PZN

Polski Związek Narciarski stanowi podmiot prawa zrzeszający kluby, związki sportowe, jak również inne osoby prawne, które realizują działania w zakresie dyscyplin narciarskich²⁹. Członkowie zwyczajni związku posiadają prawo uczestniczenia w Walnych Zjazdach Delegatów Związku posiadając przy tym prawo głosu stanowiącego oraz czynne i

¹⁷ Par. 11 Statutu Polskiego Związku Pięcioboju Nowoczesnego, za: <http://www.pentathlon.org.pl/statut-pzpnov/>, data dostępu: 03.05.2016r.

¹⁸ Par. 14, *ibidem*

¹⁹ Par. 20, *ibidem*.

²⁰ Par. 22, *ibidem*.

²¹ Par. 21, *ibidem*.

²² Par. 27, *ibidem*.

²³ Par. 31, *ibidem*.

²⁴ Par. 13 Statutu Polskiego Związku Lekkiej Atletyki, za: http://www.pzla.pl/zdjecia/za_ak/statut-pzla-2015_201510061124.pdf, data dostępu: 05.03.2016r.

²⁵ Par. 18, *ibidem*.

²⁶ Par. 20, *ibidem*.

²⁷ Par. 22, *ibidem*.

²⁸ Par. 30, *ibidem*.

²⁹ Par. 9 Statutu Polskiego Związku Narciarskiego, za: http://www.pzn.pl/gfx/pzn/files/statut_pzn_5.02.2013.pdf, data dostępu: 03.05.2016r.

biernie prawo wyborcze. W przypadku członków honorowych nie posiadają oni prawa wyborczego do władz związku, zaś członkowie wspierający również takiego prawa nie posiadają³⁰. Władze przedmiotowego związku stanowią Zarząd, oraz Komisja Rewizyjna³¹. Co do zasady kadencja władz związku trwa okres czterech lat, po którym następuje wybór nowych władz w głosowaniu tajnym. Ustępującym członkom władz związku przysługuje biernie prawo wyborcze, pod warunkiem, iż nie zostali jednocześnie wybrani na Delegatów³². Znacznie bardziej złożony jest natomiast podział głosów uprawnionych do wyboru władz. O ile wszyscy członkowie zwyczajni otrzymują zasadniczo jeden głos, pozostała liczba 50 mandatów jest dzielona według klucza, który opiera się na systemie punktowym zależnie od wyników uzyskanych w rankingach zawodów przez Okręgowe Związki Narciarskie³³. Wybory realizowane, co cztery lata na Walnym Zjeździe Delegatów, w ramach zjazdu sprawozdawczo-wyborczego, podczas którego dokonywany jest wybór władz związku³⁴. Aby uchwały w zakresie wyborów były istotnie ważne, wymagana jest obecność co najmniej połowy delegatów w terminie pierwszym, który to warunek nie musi zostać zachowany w przypadku drugiego terminu zjazdu wyborczego³⁵. Funkcja Prezesa Zarządu może być w tym zakresie pełniona tylko przez dwie następujące po sobie kadencje. Funkcja ta jest pełniona odpłatnie, która to zasada nie ma zastosowania wobec członków Zarządu. W przypadku rezygnacji członka Zarządu powołanie nowej osoby następuje spośród kandydatów, którzy nie zostali wybrani na Walnym Zjeździe Delegatów, a który uzyskał największą liczbę głosów³⁶.

6. Prawo wyborcze PZZ

Polski Związek Zapaśniczy dotyczy kluby sportowe, stanowiące członków zwyczajnych, a które posiadają sekcję zapaśniczą, jak również Wojewódzkie Związki Zapaśnicze oraz członków wspierających, którymi mogą być osoby fizyczne i prawne³⁷. Członkowie zwyczajni posiadają biernie i czynne prawo wyborcze, uczestniczą przez swoich Delegatów w Walnym Zgromadzeniu Delegatów³⁸. Kadencja władz związku trwa cztery lata, zaś ich wybór jest realizowany w głosowaniu tajnym lub jawnym, zależnie od decyzji Zgromadzenia³⁹. Wybory realizowane są na sprawozdawczo-wyborczym Walnym Zgromadzeniu po zakończeniu Igrzysk Olimpijskich, przed upływem czterech lat od poprzedniego zgromadzenia wyborczego⁴⁰. Zarząd wybierany jest spośród osób, które posiadają biernie prawo wyborcze lecz nie są jednocześnie delegatami na Walne Zgromadzenie, które mają doświadczenie w zakresie zarządzania organizacją sportową, które jest potwierdzone rekomendacją zarządu wojewódzkiego. Prezes zaś jest wyłaniany w głosowaniu odrębnym, spośród osób zgłoszonych przez kluby sportowe lub organizacje wojewódzkie, w okresie 14 dni przed terminem Zgromadzenia. Funkcję Prezesa uzyskuje osoba, która otrzymała bezwzględną liczbę 50% i jednego głosu⁴¹.

Podsumowanie

Prawo wyborcze, którego ramy zawiera ustawa regulująca funkcjonowanie sportu na terenie naszego kraju znajduje swoje rozwinięcie w statutach poszczególnych związków sportowych. Jak można zauważyć na podstawie przeprowadzonej analizy, podstawowe zasady struktury organizacyjnej władz we wszystkich praktycznie przypadkach opierają się na funkcjonowaniu zebrania członków organizacji lub ich przedstawicieli, występujących w funkcji delegatów. Zebranie to w regularnych odstępach czasu dokonuje wyboru nowych władz. Mimo pewnych odstępstw, we wszystkich analizowanych statutach związków sportowych zasadnicze zręby tychże zasad odpowiadają ramom nakreślonym w prawie sportowym. Jednocześnie w kontekście tej dziedziny prawa sportowego pojawia się wiele kontrowersji, na które należy zwrócić uwagę. Jedną z nich odnosi się do kwestii procedury zwoływania zgromadzeń. Zbliżające się Igrzyska XXXI Olimpiady w Rio de Janeiro są szczególnym czasem, z zasady bowiem kadencja władz związków sportowych jest skonstruowana w ten sposób, aby walne zgromadzenia wyborcze odbywały się właśnie po zakończeniu Igrzysk. Jest to jednocześnie forma podsumowania i rozliczenia władz związku za ich pracę na rzecz rozwoju określonych dziedzin sportu i uzyskanych na tej drodze osiągnięć. W tym wymiarze prawo wyborcze w sporcie jest zatem narzędziem realizacji nadrzędnego celu w postaci osiągnięcia zwycięstw w sporcie na najwyższym szczeblu. Problem terminu przedmiotowego zgromadzenia wyborczego odnosi się do często powtarzanych w statutach związków sformułowania 30 dniowego terminu, gdzie statuty nie uwzględniają

³⁰ Par. 11, ibidem.

³¹ Par. 15, ibidem.

³² Par. 16, ibidem.

³³ Par. 17, ibidem.

³⁴ Par. 21, ibidem.

³⁵ Par. 22, ibidem.

³⁶ Par. 26, ibidem.

³⁷ Par. 12 Statut Polskiego Związku Zapaśniczego, Warszawa 2014 r.

³⁸ Par. 13, ibidem.

³⁹ Par. 17 w zw. z par. 18, ibidem.

⁴⁰ Par. 19, ibidem.

⁴¹ Par. 27, ibidem.

faktu, iż niektóre miesiące po prostu takiej liczby dni nie posiadają. Innym niedoprecyzowaniem omawianego zagadnienia jest częste powtarzanie sformułowań co do wyboru delegatów lub proponowanych nowych członków władz przed terminem zjazdu w określonych dniach. Niestety ani prawo sportowe ani ustawa regulująca funkcjonowanie stowarzyszeń, do których prawo do w sprawach nieuregulowanych tamże odwołuje się, nie zawiera precyzyjnych przepisów w tym zakresie⁴². Pojęcie terminu jest powszechnie znane i używane w różnych aspektach prawa cywilnego. Analiza statutów związków prowadzi w tej mierze do konkluzji, iż przyjęte rozwiązania wymagają doprecyzowania w taki sposób, aby uwzględniono między innymi okres rozpoczęcia biegu terminu po dotarciu informacji w zakresie daty zebrania wyborczego w kontekście specyfiki listów poleconych, być może zasadnym byłoby przyjęcie rozwiązań kompleksowych w formie nowelizacji samej ustawy o sporcie⁴³.

Zasady wyborcze sformułowane w analizowanych statutach związków sportowych budzą także wątpliwości co do możliwości wyboru uzupełniającego składu ciał kolektywnych przez zarząd, w trakcie trwania kadencji, w przypadku wygaśnięcia mandatu. Jakkolwiek analogie do powszechnego prawa wyborczego są w tym wymiarze złożone, zasadniejszym wydaje się przyjęcie jednego z dwóch rozwiązań. Umożliwienia zwołania zgromadzenia wyborczego dla wyboru uzupełniającego lub modyfikacji istniejących przepisów statutów w taki sposób, aby niejako automatycznie w miejsce ustępującego członka władz związku wchodziła osoba, która uzyskała największą liczbę głosów spośród tych, którzy nie weszli do ograniczonego osobowo składu gremiów. Dobrym przykładem istniejących rozwiązań w tym zakresie są zasady przyjęte w statucie Polskiego Związku Narciarskiego⁴⁴. Rozwiązaniem w tym zakresie mogłoby być zwoływanie dla tego celu zgromadzeń nadzwyczajnych. Problemem z tego wynikającym jest jednak niejednolitość, a w zasadzie brak konkretnych uregulowań w statutach związków sportowych dotyczących zasad zwoływania takich zgromadzeń. Od dłuższego czasu wiele z tego rodzaju nadzwyczajnych zgromadzeń podejmuje decyzje, niekiedy kuriozalne i sprzeczne z własnymi statutami, które następnie wskutek tego stają się nieważne⁴⁵. Problematyka niezgodności zachodzących w działaniach władz związków sportowych i tworzonych przez nie statutów w kontekście prawa wyborczego jest przedmiotem kontroli na szczeblu administracji centralnej. Jednym z interesujących poglądowo przykładów jest w tym zakresie stwierdzona niezgodność działania Zarządu PZPN, opierającego się na regulaminie, który był niezgodny z przyjętym statutem. Zgodnie z oboma wymienionymi aktami Zarząd związku składa się z osób wybranych przez Walne Zgromadzenie Delegatów⁴⁶. Jednocześnie regulamin stwierdzał, iż w kompetencjach Zarządu znajdowało się ustalanie zasad wyboru Delegatów na Walne Zgromadzenie Delegatów⁴⁷. Tymczasem przepis ten był niezgodny zarówno ze Statutem, stwierdzającym, iż kompetencja ta leży w gestii Walnego Zgromadzenia Delegatów. Ponadto samo zatwierdzanie i zmiana regulaminu Zarządu również należy do kompetencji Walnego Zgromadzenia Delegatów. Ponadto niezgodne rozwiązanie było również przeciwne zasadom, które obowiązują na podstawie prawa o stowarzyszeniach, które określa, iż w sytuacji, kiedy walne zebranie członków zostanie zastąpione zebraniem delegatów, co stanowi powszechną praktykę w związkach sportowych, tylko statut organizacji może określać zasady wyboru kandydatów⁴⁸. Innym problemem, który ujawnia się w analizie prawa wyborczego wybranych związków sportowych jest kwestia podziału członków związku oraz związanych z tym posiadaniem określonych praw wyborczych. O ile zasadniczo regułą jest, iż członkowie inni niż zwyczajni pozbawieni są biernego i czynnego prawa wyborczego, istotna wątpliwość zachodzi w zakresie członków nadzwyczajnych, będących osobami fizycznymi. Wiele statutów nie zawiera klauzuli umożliwiającej formalnie osobom fizycznym uzyskanie statusu takiego nadzwyczajnego członka, wyjątkiem w tym zakresie jest statut Polskiego Związku Zapaśniczego. W praktyce ograniczenia te rodzić mogą problemy, nie wydają się być również niczym istotnym uzasadnione, co prowadzi do wniosku iż należy postulować w tym zakresie wprowadzenie jednolitych uregulowań na poziomie ustawy⁴⁹.

⁴² Za: <http://prawosportowe.pl/jak-obliczac-terminy-przy-organizacji-walnego-zgromadzenia-czlonkow-delegatow.html>, data dostępu: 03.05.2016r.

⁴³ J. Majak, M. Nazar M., Niezbecka E., *Zarys prawa cywilnego*, Verba, Lublin 2010 r.

⁴⁴ M. Chrzanowski, *Aktualne dylematy samorządowego prawa wyborczego - wybrane zagadnienia*, Economics and Management, Nr 3, Państwowa Wyższa Szkoła Informatyki i Przedsiębiorczości w Łomży, Łomża 2013, s. 120.

⁴⁵ Za: <http://prawosportowe.pl/o-nadzwyczajnych-walnych-zgromadzeniach-delegatow-polskich-zwiazkow-sportowych.html>, data dostępu: 03.05.2016r.

⁴⁶ Por. par. 3 Regulaminu PZPN w zw. z art. 33 Statutu PZPN.

⁴⁷ Por. par. 3 Regulaminu PZPN.

⁴⁸ Wniosek Ministra Sportu i Turystyki o zawieszenie w czynnościach organów władzy Polskiego Związku Piłki Nożnej: Zarządu, Komisji ds. Nagłych oraz Komisji Rewizyjnej i wyznaczenie kuratora, DPK- 9923 /2008Warszawa, 2008-09-26; art. 11 ust. 2 ustawy z dnia 7 kwietnia 1989 r. Prawo o stowarzyszeniach (Dz. U. z 2001 Nr 79 poz. 855) w związku z art. 7 ust. 4 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o sporcie kwalifikowanym (Dz. U. z 2005 r. Nr 155, poz. 1298, z późn. zm.).

⁴⁹ Za: <http://prawosportowe.pl/o-czlonkach-wspierajacych-i-honorowych-polskich-zwiazkow-sportowych.html>, data dostępu: 03.05.2016r.

***

SUFFRAGE SPORTS ASSOCIATIONS

The subject of this paper is to analyze the electoral law, as disclosed in the statutes of sports unions operating on Polish territory. This analysis were selected five acts Polish Football Association , as well as the Polish Ski Association and the Polish Athletics Association and the Polish Association of Wrestling and the Polish Union of Modern Pentathlon. Statutes of sports associations define the rules for the selection of these compounds authorities, while taking into account the basic principles in this regard contained in generally applicable law on sport and almost associations. Despite the similarities of the solutions adopted, many of them remain imprecision, waking important questions of law and fact. This work is the starting-point for further in-depth analysis of issues and create a more precise standards of electoral law in the sport which would have been reflected in the common law.